

Norrbottens museum

- en lärande resurs för skolor i Norrbotten

Foto Mattias Hellgren © Norrbottens museum

Pedagogisk verksamhet

Våren 2012

www.norrbottensmuseum.se

Genom olika pedagogiska metoder vill vi väcka intresse för kulturarv i Norrbotten

Vi väljer ofta att förmedla innehållet i program och utställningar genom berättande och dramatisering. Detta för att det fångar elevernas uppmärksamhet och väcker deras intresse för ämnet.

Använd gärna vår dramatisering som en intresseväckande start för vidare arbete i skolan.

- * Skolprogram och visningar
- * Lånematerial - temaväskor/lådor
- * Barnens söndag med barnverksamhet
- * Samarbete med skolor, kommuner och föreningar
- * Lärarhandledningar på webben

Lärarhandledningar

Fritt att ladda ner från
www.norrbottensmuseum.se

Arkeologi i Norrbotten

Åk 3-9

Vilka forntidsspår har arkeologerna hittat i Norrbotten? I handledningen finns bland annat faktamaterial om arkeologens arbete och tips på arkeologilektioner.

Byggnader & bebyggelse

Bland takskägg & små hus Åk 3-6

I handledningen kan du exempelvis hitta fakta om vad arkitektur är, berättelser om hus i Norrbotten och tips på allt från stadsvandringar till praktiska aktiviteter i klassrummet.

★ Husspanarna Åk 4-6

ett storylinematerial om arkitektur, bebyggelse & byggnadsminnen i Norrbotten.

Foto & bildspråk

Plåta, fota, tagga Åk 4-9

I handledningen vill vi väcka intresse för fotografi och bildspråk genom äldre fotografi. Vi tar även upp problematiken med bildhantering på nätet.

Handledningen tillhör lånematerialet "Plåta, fota, tagga", men kan även användas fristående.

Identitet & kulturmöten

Vägen till Ruija Åk 4-9

Utifrån två barns berättelser om emigrationen till nordnorge på 1800-talet behandlar handledningen frågor om identitet, kulturmöten och om livet i ett nytt land, frågor som gäller även idag.

★ Sápmi - Sameland Åk 1-9

Ett storylinematerial om samernas kultur och historia.

Norrbottens teknologiska megasystem

★ I rallarnas fotspår Åk 1-5

★ Värld att vårda Åk 6-9

Megasystemet handlar om sambanden mellan malmfältens gruvor, malmbanan, malmhamnen, Porjus kraftstation och Bodens fästning. En levande kulturmiljö som har stor betydelse för Norrbottens län.

Genom arbete med storylinematerialet får eleverna kontakt med historien, nutiden och framtiden!

Storylinematerial ★

Storyline är en pedagogisk metod där lärandet sker inom ramen av en berättelse.

Skolprogram

Spelar roll

Utställningen visas till 25 mars 2012

13-19 år, tid ca 90 min

Det handlar om vår roll som åskådare i situationer där någon utsätts för förtryck.

Programmet innehåller diskussioner och interaktiva övningar där vi kan inspireras till att vara aktiva och modiga medmänniskor som vågar och vill ingripa.

Utställningen är producerad av Forum för levande historia www.levandehistoria.se/spelarroll

Bokning: viktoria.lestander@nll.se, tel 0920-24 35 02

Foto Mattias Hellgren © Norrbottens museum

Möt pigan Alma från förr

Alma berättar om sin vardag i början av 1900-talet. Hon visar olika föremål som hon använder i sitt arbete.

Alma vill gärna få reda på vad barnen "från framtiden" kan och vill veta om hennes tid.

För alla åldrar, tid 60 min

Programmet kan genomföras på museet eller på din skola.

Bokning: ida.renlund@nll.se, tel 0920-24 35 11

Samisk kultur

Ett skolprogram om samisk kultur med den personliga berättelsen i fokus.

För alla åldrar, tid 60 min

Stalos bröllop

Berättelsen om jätten som lurades att gifta sig med en trästock.

För alla åldrar, tid 30 min

Samisk kultur och Stalos bröllop kan kombineras

Av sin finaste renko skapade Gud en god värld

Om samisk folktro, mytologi och religion

13-19 år, tid 60 min

Programmen kan genomföras på museet eller på din skola.

Bokning: annika.josbrant@nll.se, tel 0920-24 35 49

Skolprogram i "Tiden i tryck"

– Norrbottens-Kuriren 150 år (visas till 6 maj)

Utställningen kan beskrivas som "vår historia betraktad genom en tidning" och med redaktören Marianne Söderbergs ord, "dagstidningar är vår historias sekundvisare som tickar fram, ett litet steg i taget. I tidningsarkiven läses historien framlänges, inte baklänges som brukligt är. En fascinerande upplevelse".

Tre skolprogram erbjuds där vi fokuserar på olika delar av utställningen. Programmen kan anpassas efter gruppens önskemål.

"Tiden i tryck – förr, nu och sen ...?"

Visningen innehåller bland annat:

- Norrbottens-Kurirens historia och utveckling från 1861 fram till idag
- Stadsbranden i Luleå
- När dör dagspressen? – Om pressetik, källkritik och dagspressens situation idag

För 13-19 år, tid: 60 min

"Vad har hänt medan vi bladen vänt?"

Den märkvärdiga reportern med extremt gott minne, Klara K Karlsson, minns både små och stora händelser i Norrbotten och världen under de senaste 150 åren!

Hon berättar bland annat om:

- Stadsbranden i Luleå
- Hur penicillinet upptäcktes
- Armstrong och Fuglesang i rymden

För åk: 3-6, tid: 60 min

"Klara, färdiga, gå – hur ska vi tidningar förstå?"

Följ med den oförtröttliga och frågvisa reportern Klara K Karlsson som med stor iver berättar om sin tid vid Norrbottens-Kuriren:s redaktion.

Hon pratar bland annat om:

- Vad får vi veta när vi läser dagstidningar?
- Till vad ska vi ha kunskaperna vi får av att läsa tidningar?
- Vad betyder citatet: "Pennan är vassare än svärdet."

För åk: 3-6, tid: 60 min

Foto: Matillas Helligren © Norrbottens museum

Klara K Karlsson avslöjar även sanningen bakom en hemlighetsfull tidskapsel. Men vad är det som händer med hennes penna?

Vi ser på vår stad Luleå

Följ med på stadsvandring:

- Vi tittar på konst, skulpturer och arkitektur som finns i staden.
- Vi diskuterar frågor som till exempel varför det finns parker?
- Hur ser ett fint eller fult hus ut?
- Varför är domkyrkan så hög?
- Vilka känslor får man på olika platser?

Åk 1-6, tid 80 min inklusive paus

Foto: Matillas Helligren © Norrbottens museum

Bokning: Bebyggelseantikvarie jenny.vestlund@nll.se, 0920-24 35 81

Program i länet

Vi kan komma till din skola under veckorna 18-20

Det resande museisällskapet ger:

"På spaning efter vår historia genom ett förstöringsglas" - Tema stenåldern

"Historiedetektiverna" är på jakt efter spår och ledtrådar från Norrbottens tidiga historia.

- Vad finns i lådorna som arkeologerna har gömt?
- Vad är det för stenar de hittat?
- Finns det ett skelett i kistan?

Med elevernas hjälp försöker vi hitta svaren.

Bokningar tas emot senast måndag 16 april

Åk 1-6, tid 60 min

Foto: Matillas Helligren © Norrbottens museum

Bokning: ida.renlund@nll.se

Kostnadsfria lånematerial

De kan inspirera och introducera till kortare eller längre skolarbete kring temat.

De första jägarna

Om Norrbottens tidiga historia. Kopior av redskap, pilspetsar, kläder samt torkade örter och leksaker. Kombinerar gärna med "Resa i tiden: Stenåldern".

Emigrantkistan

25 000 norrbottningar utvandrade 1850-1925. Kistan berättar om dessa emigranternas villkor. Bland annat brev, foton och "amerikabiljett".

Kasta lasso

Renhorn, lasso och beskrivning för er som vill lära er att kasta lasso.

Om samer

Föremål, kartor, böcker, bilder och ljud. Produktion Åtjte Svenskt Fjäll- & Samemuseum.

Plåta, foto, tagga

Genom arbete med äldre fotografier vill vi väcka intresse för fotografi och bildspråk. Materialet tar även upp problematiken med dagens bildanvändning på webben. Innehåller en utförlig lärarhandledning som kan användas fristående.

Resa i tiden: Destination medeltiden

Kläder & faktamaterial som möjliggör en "resa i tiden" till Norrbottens medeltid.

Resa i tiden: För 100 år sedan

Kläder till hjälp att "resa" till 1900-talets början. Förkläden, hilkor, västar och kepsar (15 st av varje).

Resa i tiden: Skolan förr

Rekvisita till hjälp att genomföra en skoldag förr i tiden. Griffeltavlor, kulram, böcker m m

Resa i tiden: Stenåldern

Rekvisita till hjälp att "resa" till stenåldern. Skinndräkter (15 st), föremål, faktatexter.

Ullkorgen

Prova på att spinna och karda ull! 4 par kardor, 1 sländra, ull och litteratur.

De första jägarna

Emigrantkistan

Plåta, foto, tagga

Ullkorgen

Information

LAByrint - Samtidskonst som pedagogiskt verktyg

Boken LAByrint är en lärarhandledning om hur du som lärare kan genomföra ett konstprojekt tillsammans med dina elever.

Du som lärare behöver ingen förkunskap inom samtidskonst. Boken är skriven så att den kan användas inom de flesta ämnesområden och leder dig genom hela processen.

LAByrint riktar sig främst till högstadiet och gymnasiet.

Information: Länskonstkonsulent
Klas Hällerstrand tel 0920-24 35 57
072-243 24 25, klas.hallerstrand@nll.se

Bok + introduktions DVD säljs på
Norrbottnens museum, pris 120 kr
Tel 0920-24 35 02, museibutiken@nll.se

Museet renoveras 2012

Lekmiljön "Själljo" och "Kring finska kriget 1808-09" har begränsat öppethållande.

Information: tel 0920-24 35 02

Norrbottnens minne - länets arkivcentrum

I stadsdelen Björkskatan i Luleå ligger Norrbottens minne, ett arkivcentrum som innehåller en rik mängd information om hela länets historia.

I forskarsalen kan du studera arkivhandlingar, titta i gamla tidningar, läsa bibliotekets böcker och tidskrifter, lyssna på folkmusik och intervjuer från Norrbotten och mycket mera.

Är du intresserad av historia, eller helt enkelt nyfiken på vad ett arkiv är för något?

Kontakta arkivet om du vill boka en visning: tel 0920-24 35 80
Visningen är kostnadsfri.

Arkeologi

Tveka inte att kontakta våra arkeologer.

De svarar gärna på elevers och lärares frågor kring arkeologi i allmänhet och arkeologi i Norrbotten i synnerhet.

Kontakta arkeologerna via:
Arkeolog Carina Bennerhag
tel 24 35 32, 070-524 35 24

Visningar, program och gruppbesök - kostnadsfritt för skolan

För information - kontakta oss:

Foto Maritas Helligren © Norrbottens museum

Museipedagog
Annika Josbrant
0920-24 35 49
annika.josbrant@nll.se

Museivärd
Viktoria Lestander
0920-24 35 02
viktoria.lestander@nll.se

Museipedagog
Ida Renlund
0920-24 35 11
ida.renlund@nll.se

Gruppbesök på egen hand

Meddela alltid receptionen: tel 0920-24 35 02.

Adress: Storgatan 2, Luleå

Gilla oss på för löpande information